

Tips för samtalsledare vid Science Cafés

Vad är ett science café?

Ett science café är ett öppet forum där allmänheten kan möta forskare och diskutera aktuella ämnen i en informell miljö. Det är inte en föreläsning eller en paneldebatt utan en möjlighet för alla – både publiken och de medverkande forskarna – att ställa frågor och uttrycka sina åsikter om ett ämne.

Din roll som samtalsledare

Din huvudsakliga uppgift är att uppmuntra till diskussion och medverka av publiken liksom att inleda och avsluta kvällen.

Förberedelser

- Om du inte är förtrogen med ämnet (och det måste du inte vara), leta reda på några allmänna artiklar för att se vilka frågor som är aktuella.
- Ring och byt några ord med alla de medverkande i förväg. Ta reda på hur du bäst introducerar dem, förklara vad ett science café är och lär dig samtidigt lite mer om ämnet.
- Kom tidigt och ta emot de medverkande, gå igenom upplägget och kom överens om en gemensam ansats.

Formen

1. Introduktion av samtalsledaren

- Förklara för publiken vad ett science café innebär – att det är en informell diskussion där alla är välkomna att uttrycka sina åsikter och ställa frågor.
- Uppmuntra publiken att fika och hämta påfyllning – även under pågående samtal. Be gärna deltagarna att presentera sig för de andra vid samma bord. Understryk att det inte finns några “dumma” frågor.
- Om ämnet är kontroversiellt, förklara att det inte handlar om en polariserad debatt och att allas åsikter kommer att respekteras.
- Introducera medverkande forskare

2. Korta introduktioner av ämnet

Varje forskare får 5-10 minuter för att introducera sitt ämne. Om forskarna talar längre än tänkt, avbryt dem artig och förklara att de får möjlighet att prata mer längre fram. Det är viktigt att publiken tidigt får komma in i samtalet.

3. Diskussion

- Efter forskarnas introduktioner lämnar du ordet fritt. Tvekar publiken att ställa frågor, ha själv en i beredskap som kan få igång diskussionen eller instruera någon i publiken i förväg att ställa första frågan.
- Den konventionella fråga-svar-formen engagerar sällan alla närvarande. Uppmuntra i stället både publiken och forskarna att uttrycka sina åsikter.
- Se till att alla får möjlighet att delta och försök förhindra att en person eller en idé dominerar samtalet.
- Uppmuntra forskarna att ställa frågor till publiken och förhört sig om deras åsikter.
- Om någon ställer en komplicerad fråga, försök att formulera om den så att alla förstår. Eller be forskaren att översätta frågan till enklare språk. Om frågan är mycket specialiserad eller kommer att ta lång tid att besvara, föreslå att forskaren talar direkt med frågeställaren efteråt hellre än riskera att förlora publikens intresse.
- Man behöver inte alltid låta publiken ställa frågor i den ordning de räcker upp handen. När en intressant aspekt kommer upp, håll kvar vid den genom att fråga publiken om de har fler tankar kring just den.

4. Avslutning

Försök att se till att caféet slutar på utsatt tid. Säg till när det är dags för de sista frågorna. Om diskussionen avtar dessförinnan, avsluta caféet lite tidigare än tänkt. Det är bättre att sluta tidigt med en publik som vill ha mer, än att rastlösa deltagare börjar avvika innan det är slut.

Din avslutning kan innehålla:

- Tack till de medverkande forskarna, arrangörerna och publiken.
- En uppmaning att stanna kvar och fortsätta diskussionen runt borden och prata mer informellt med forskarna.
- Information om kommande science cafés och var man kan få utförligare information om dem.